

AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE.

SPRAWOZDANIE
KOMISYI FIZYJOGRAFICZNEJ

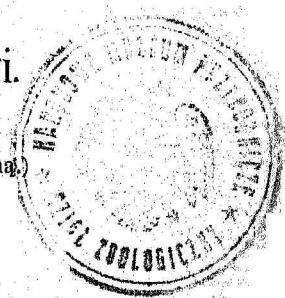
obejmujące

pogląd na czynności dokonane w ciągu roku 1873,

oraz

materyjały do fizyjografii Galicyi.

(Z 2 tablicami litografowanemi a 1 drukowaną.)

Tom ósmy.

W Krakowie.

DRUKARNIA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem I. Stelcła.

1874.

Wykaz dodatkowy chrząszczów galicyjskich.

Podał prof. ŁOMNICKI.

Prof. Dr. M. Nowicki, oparty na dotychczasowych rozprawach i wykazach koleopterologicznych, ogłosił w swoim piśmie *Beiträge zur Insektenfauna Galiziens, Krakau, 1873*, spis wszystkich chrząszczów, jakiegokolwiek dotąd wykryto w Galicyi, na Bukowinie i w W. Ks. Krakowskiem. Po odjęciu gatunków za wątpliwe uważanych lub całkowicie z fauny galicyjskiej wykręślonych zawiera ów spis 2591 gatunków i 71 odmian niewątpliwego indygenatu.

Niniejszy wykaz dodatkowy obejmuje 175 gatunków; z tych nowych dla fauny 118 pochodzących przeważnie z okolic Sokala i Stanisławowa, a 57 podanych w powyżz namienionym spisie Dra Nowickiego w wątpliwość. Okazy jednych i drugich znajdują się już to w muzeum WŁODZIMIERZA hr. DZIEDUSZYCKIEGO we Lwowie, już to w moim zbiorze.

Nebria livida L. var. *tateralis* F. W Horodelcu (pow. Sokalski) nad stawem jeden okaz złapany dnia 4 września.

Dyschirius thoracicus F. Dwa okazy w Janowie 18 kwietnia.

obscurus Gyll. W Poturzycy (pow. Sokalski) nad Bugiem 9 maja i 3 września.

Panagaeus quadripustulatus St. Krzywczyce pode Lwowem. W bukowym lesie pod liśćmi opadłymi dnia 30 marca jedyny okaz znaleziony.

Anchomenus liveus Gyll. W Poturzycy 8 kwietnia. Według prof. SCHMIDTA we Lwowie.

lugens Duft. Bucyki (pow. Skałacki) 9 sierpnia. Według prof. NOWICKIEGO w Samborskiem.

versutus Er. W Poździmierskim lesie. (pow. Sokalski).

piceus Daws. Pieniaki w Złoczowskiem. Na stawie w zwiniętych liściach pałek (*Typha latifolia*) dwa okazy d. 24 maja.

Feronia dimidiata Oliv. W Krakowie na błoni nad Wisłą za Zwierzyniecem pod mogiłą Kościuszki 6 maja jedyny okaz.

Koji Germ. var. *marginalis* Mey. (Schaum.). Drańcza pod Brodami 22 maja.

Schueppelii Palliardi. Stupnica w Samborskiem. Prof. Nowicki znalazł kilka okazów d. 17 maja; przytacza go także w spisie *Col. üb. Ostg.*

Amara municipalis Dft. Wysoki Zamek we Lwowie d. 3 lipca.

Diachromus germanus L. Kraków, Lwów, Lubaczów. W Radwanicach (pow. Sokal.) pod wiązką gnijącej słomy w wrześniu 1866 roku kilkanaście razem znalazłem okazów. Prof. Nowicki przytacza go z Samborskiego podgórze.

- Harpalus obscurus* F. W Ponikwie pod Brodami d. 22 maja. Samborskie podgórze (Now.).
zabroides Dej. Ponikwa 4 sierpnia; jedyny okaz.
picipennis Duft. Kraków, Lwów, Pieniaki. Często osobliwie na wiosnę po nagich wzgórkach kamienistych. Samborskie podgórze (Now.).
- Trechus austriacus* Dej. Radłowice w Samborskiem d. 5 maja. Samb. podgórze (Now.).
- Bembidium Mannerheimii* Sahlb. W Poturzycy d. 4 maja cztery okazy złapałem.
striatum F. (*orichalcicum* Duft.). W Rybakach pod Krakowem nad Wisłą dość pospolicie. Samb. podgórze (Now.).
impressum Panz. W Poturzycy pod Sokalem na brzegach Bugu.
argenteolum Ahr. 8 maja w Poturzycy razem z poprzedzającym; 4 okazy.
- Hydroporus dorsalis* F. Wertelka w Złoczowskiem 26 maja. Poździe-
 mierz (pow. Sokal.) 7 maja.
umbrosus Gyll. W Wertelce d. 26 maja 2 okazy.
- Colymbetes Paykulli* Er. W Węglińskim lasku pode Lwowem 22 kwiet-
 nia; jedyny okaz.
- Ilybius fenestratus* F. Rybaki; w odlewiskach wiślnych pospolicie. Na-
 warya, Poturzyca w odlewiskach Bugu. Samborskie podgór-
 rza (Now.).
subaeneus Er. Rybaki 23 kwietnia. Samb. podg. (Now.).
guttiger Gyll. Poździe-
 mierz w halawach nadbużnych dość częsty. Sta-
 nisławów. Samb. podg.
- Agabus uliginosus* L. Wola duchacka pod Krakowem dnia 4 maja.
 Sambg. podg. (Now.).
Sturmi Gyll. Poździe-
 mierz (pow. Sokal.) 7 maja nie rzadki w leśnych
 rowach i bagnach nadbużnych.
confinis Gyll. Drohobycz, Tarnów.
subtilis Er. Wertelka. Żubrza pode Lwowem 20 maja.
- Dytiscus dimidiatus* Bergst. Poturzyca (pow. Sokal.) d. 15 maja. Samb.
 podg. (Now.).
- Hydrobius bicolor* Payk. Stradcz pod Janowem 8 czerwca.
Philhydrus testaceus F. Pieniaki i Wertelka w Złoczowskiem. Sambg.
 podg. (Now.).
- Helochares dilutus* Er. Poturzyca, Pieniaki, Borek Fałęcki i Rybaki
 pod Krakowem.
- Ochthebius margipallens* Latr. Rybaki pod Krakowem dnia 20 maja.
 Sambg. podg. (Now.).
- Megasternum obscurum* Marsh. Węgierka w Przemyskiem d. 20 kwietnia.
Falagiar sulcatus Grav. Pieniaki 23 maja. Krowodrze pod Krakowem
 21 kwietnia.
- Bolitochara lucida* Grav. Węgierka koło Próchnika w Przemyskiem
 26 kwietnia.
- Ocalea badia* Er. Poturzyca 7 września.

- Oxyropa exigua* Er. Wola justowska pod Krakowem w maju.
Homalota gracilicornis Er. Wola justowska 9 czerwca.
vestita Grav. Stanisławów.
umbonata Er. Panieńskie Skały pod Krakowem 22 kwietnia i botaniczny ogród 26 marca.
terminalis Gyll. Lwów 25 grudnia.
velata Er. Olsza pod Krakowem 20 maja.
plana Gyll. Kraków 3 listopada.
vilis Er. Szczyt Łomnicy w Tatrach 26 lipca.
humeralis Kraatz. Tatry na grzybach.
Tachinus humeralis Grav. Lwów.
Conosoma fusculum Er. W towarzystwie *C. pubescens* pod opadłym liściem w Poturzycy 15 maja.
pedicularium Grav. Lwów 26 grudnia. Horodelec (pow. Sokalski). 4 września.
Bolitobius formosus Grav. Wola justowska; jedyny okaz znalazłem w mchu pod dębem 1 maja. Różni się od opisu KRAATZA i litewskiego okazu, jaki posiadałem od p. WANKOWICZA tem, że połowa 5-go pierścienia kałdunowego żółte ma ubarwienie.
trinotatus Er. W Tatrach na grzybach w towarzystwie *B. exoletus* Er.
pygmaeus F. var. *intrusus* Hampe. Skomorochy (pow. Sokal.) w grzybach 9 maja; dwa okazy z Tatr razem zbierane z typowym *B. pygmaeus* F.
Mycetoporus splendens Marsh. Stanisławów.
lucidus Er. var. *haliciensis* Mihi. *Oblongus, rufopiceus, antennis, pedibus, thorace, elytrisque rufotestaceis, horum margine tenuiter nigro; thoracis punctis marginalibus anterioribus longe a margine distantibus, elytris prope seriem dorsalem irregulariter punctatis.* W Gadżynie na Czarnohorze w krainie kosodrzewu dwa okazy znalazłem 23 czerwca i 2 lipca.
longulus Marsh. W Poturzycy 15 maja.
crassicornis Mäkl. Pod mogiłą Kościuszki 5 grudnia jedyny okaz.
Quedius fulgidus Er. var. *bicolor* Redt. Bucyki 25 lipca.
xanthopus Er. Poturzyca, Janów, Węgierka.
tatricus Mihi. *Niger, aeneo nitidus, tarsi rufoferrugineis, elytris disperse medio fortius punctatis, margine posteriore testaceo nullo, scutello forte punctato. Assimilis Q. punctatello* Heer. Zakopiańska Magóra w Tatrach. Wykryty pod kamieniami w krainie kosodrzewu d. 5 lipca.
Philonthus splendidulus Grav. W Poturzycy 15 maja znalazłem 6 okazów, jeden w Woli justowskiej pod Krakowem. Przypomina rodzaj *Xantholinus*.
puella Nordm. Gąsienicowe stawy w Tatrach jeden okaz z krainy kosodrzewu.
Staphylinus chalcocephalus F. W okolicy Krakowa. Samb. podg. (Now.).
Baptolinus alternans Kraatz. Węgierka 26 kwietnia (3 okazy). Janów 18 kwietnia. Majdan górny w Stanisławowskim.

- Othius lapidicola* Kiesw. Dwa okazy z Magóry Zakopiańskiej w krainie kosodrzewu.
- Lathrobium terminatum* Grav. Poturzyca 15 maja.
punctatum Zett. Poturzyca 8 kwietnia.
spadiceum Er. W Stanisławowie na wiosnę pod namuliskiem Bystrzycy, 6 kwietnia kilka znalazłem okazów.
- Achenium depressum* Grav. Razem z poprzedzającym.
- Stilicis fragilis* Grav. Nad brzegiem Bystrzycy pod Stanisławowem naprzeciw Zagwoździa w namulisku dość rzadki.
- Stenus stigmula* Er. Olsza pod Krakowem nad Rudawą 20 maja.
argentellus Thoms. Na błoni między Krakowem a Wolą justowską (trzy okazy).
vafellus Er. Razem z poprzedzającym.
impressus Germ. Borek Fałęcki, 30 maja.
pallipes Grav. Rybaki, 23 kwietnia.
- Bledius subterraneus* Er. Stanisławów, w namulisku bystrzyckiem.
pallipes Grav. Zwierzyniec przy Krakowie 20 kwietnia. Okaz zgodny z litewskim udzielonym mi przez p. WANKOWICZA z Mińska.
- Trogophloeus exiguus* Heer. Olsza, 20 maja.
foveolatus Sahlb. Błonie przed Wolą justowską pod Krakowem 9 czerwca.
- Omalium pusillum* Grav. Węgierka 26 kwietnia. Długość okazu $\frac{4}{5}$ ''' wiedz.
vile Er. Zwierzyniec 5 grudnia. Długość okazu 1''' wiedz.
- Sceydmaenus exilis* Er. Stanisławów, w namulisku bystrzyckiem na wiosnę.
- Catops Watsoni* Spence.
- Silpha dispar* Hbst. Wysoki Zamek we Lwowie. Poturzyca. Samb. podg. (Now.).
- Necrophorus mortuorum* F. Biłohorszcze pode Lwowem. Tatry. Pioniny. Samb. podg. (Now.).
- Hister merdarius* E. H. Wola justowska pod Krakowem 8 maja. Samb. podg. (Now.).
- 12-striatus* Schrk. Lwów 25 kwietnia.
var. 14-striatus Gyll. Pod kamieniami na Piaskowej górze pode Lwowem 16 kwietnia i 2 maja.
- Paromalus complanatus* Ill. Horodelec (pow. Sokal.) 11 września.
parallelopipedus Hbst. W Radwanicach (pow. Sokal.) 11 września 4 okazy pod korą drzewa spróchniałego. Janów 18 kwietnia.
- Saprinus rugifrons* Payk. Kraków.
- Epuraea aestiva* L. *var. bisignata* St. Na Skałach panieńskich pod Krakowem, 1 maja pospolita.
pusilla Ill. Dwa okazy z Węgierki koło Pruchnika w Przemyskiem, 26 kwietnia. Samb. podg. (Now.).
- Meligethes umbrosus* St. Łanczyn w Stanisławowskiem.
- Bothrideres contractus* F. W okolicy Gródka, jedyny okaz złapany przez Dra Łuszczkowskiego. Samb. podg. (Now.).

- Silvanus bidentatus* F. Radwańce, dwa okazy 11 września. Stanisławów 4 października. Samb. podg. (Now.).
- Cryptophagus Lycoperdi* Herbst. Poturzyca; 3 okazy 7 września.
fumatus Gyll. We Lwowie złapany w grudniu.
- Atomaria ferruginea* Marsh. Poturzyca 15 maja (2 okazy).
- Dermestes Frischii* Kugel. Krzywczyce 17 maja. Samb. podg. (Now.).
- Trogoderma versicolor* Orentz. Zarzecze w kwietniu.
- Pomatius substriatus* Müll. J. Dziędzielewicz złapał w Łanczynie dnia 10 września.
- Heterocerus hispidulus* Kiesw. Zarzecze w Przemyskiem 25 kwietnia znalazłem 4 okazy.
- Aesalus scarabaeoides* Panz. Samborskie podgórze (Now.).
- Sisypus Schaefferi* L. Na Wólczynieckiej górze pod Stanisławowem w czerwcu. Posiadam stąd także galeczki przez niego wytoczone. Samb. podg. (Now.).
- Onthophagus nutans* F. W Janowie 14 maja znalazłem 2 okazy. Samb. podg. (Now.).
vacca var. *medius* Panz. Lwów, Zarzecze, Kraków, Sinków.
- Aegialia sabuleti* Payk. Zakopane w Tatrach 30 czerwca.
- Geotrypes laevigatus* F. Obertyn. Jeden okaz otrzymałem od lustratora assekur. p. WIERZBIAŃSKIEGO.
- Cetonia speciosissima* Scop. Wólczyniec pod Stanisławowem.
- Gnorimus variabilis* L. Bóbrka w czerwcu. Zarzecze w lipcu. Samb. (Now.).
- Ancylochira flavomaculata* F. Samb. podg. (Now.).
octoguttata L. Tatry. Jedyny okaz złapany przez Wałę. Samborskie podgórze (Now.).
- Eurythyrea carniolica* Hbst. Dr. JACHNO złapał jeden okaz w Sokolnikach.
- Agrilus Guerinii* Lac. Znalazłem go w Radwańcach dnia 28 czerwca. Opis jego całkiem zgodny z charakterystyką umieszczoną w *Naturgeschichte der Insecten Deutschlands*. Dr. W. F. ERICHSON.
sinuatus Oliv. Lachowice.
viridis L. var. *linearis* Panz. Lachowice.
var. *Fagi* Ratzb. Janów 5 lipca.
laticornis Ill. Stanisławów, 2 okazy.
- Porthmidius fulvus* Redtb. W dąbrowie wólczynieckiej pod Stanisławowem w maju jednego tylko znalazłem.
- Elater praeustus* F. Poturzyca. Samb. podg. (Now.).
- Cardiophorus rubripes* Germ. Stanisławów nad Bystrzycą w kwietniu pod namuliskiem kilka okazów.
- Ludius ferrugineus* L. Wólczyniec pod Stanisławowem w czerwcu (1 okaz).
- Adrastus lacertosus* Er. Zakopane w Tatrach, 3 okazy.
- Helodes minutus* L. Krzywczyce pod Lwowem, 8 czerwca.
flavicollis Kiesw. Lwów, 3 okazy w maju i lipcu.

- Cantharis thoracica* Oliv. 12 lipca w Biłohorszczu pode Lwowem.
pilosa Payk. var. *rufotestacea* Letzn. Dolina Bobrowca w Tatrach;
 8 lipca złapany.
prolixa Märk. Czarnohora (Gadżyna i Bystrzec); w górnym pasie
 krainy lasów na świerkach młodych dość rzadki; 30 czerwca.
Rhagonycha Meisteri Gredler. Lysanki pod Łomnicą, w Tatrach, 22 lipca.
Malthodes alpica Kiesw. Zakopane, 4 okazy.
Ptinus testaceus Ol. Lwów w styczniu.
Gastrallus laevigatus Oliv.
Hendecatomus reticulatus Hbst.
Hypophloeus Frazini Kug. Radwańce (pow. Sokalski), 11 września.
Nothus bipunctatus F. Brody.
Meloe decora Br. et Fr. Jeden okaz otrzymałem z Brodów od aptekarza
 GOMOLIŃSKIEGO, drugi złapałem w Stanisławowie na Woł-
 czyńskiej górze.
cicatricosa Leach. Panieńskie Skały, Krzemionki pod Krakowem.
Mylabris Fuesslini Panz. Stanisławów; wśród miasta na burzanach
 pod parkanem przy końcu czerwca znalazłem jeden okaz.
Otiorthynchus coarctatus Stierl. Na górze Stradeckiej pod Janowem je-
 dyny okaz znaleziony 19 maja.
Phyllobius betulae F. 4 czerwca w Dubiu. Znany mi ze zbioru dyr.
 W. JABŁOŃSKIEGO.
Sitones discoideus Gyll. Lwów i Kraków; w maju i kwietniu. Samb.
 podg. (Now).
tibiellus Gyll. Dwa okazy złapałem 20 kwietnia na Rybakach pod
 Krakowem.
Larinus obtusus Gyll. Lwów w lipcu.
Lixus angustatus F. Stanisławów.
Eriirhinus bimaculatus F. Wola justowska pod Krakowem, 9 czerwca.
Scirpi F. Zarzecze.
Festucae Hbst. Pieniaki, 24 maja (4 okazy).
taeniatus F. Kraków (botaniczny ogród), 3 listopada i 26 marca.
Smicronyx cicur Reich. 8 maja w Poturzycy jeden okaz złapany.
Bradybatas Kellneri Bach. Lwów, 25 października.
Cionus Clairvillei Boh. Wulka niedźwiedzka (dyr. W. JABŁOŃSKI).
Nanophyes globulus Germ. Na Wołoszynie pod samym szczytem 31
 lipca.
Gymnetron Beccabungae L. Zubrza pode Lwowem, 20 maja.
Gasterocercus depressirostris F. Dwa okazy pochodzące z Ohladowa
 w Złoczowskiem otrzymałem od L. MILLERA. Kilka okazów
 znalazłem w starym zbioru po KRATTERZE.
Coeliodes exiguus Oliv. Zarzecze.
Ceuthorhynchus suturalis F. Drohobycz.
Symphyti Mill. in litt. Zarzecze, Drohobycz, Krzywczyce.
Cynoglossi Mill. in litt. Wertelka, 26 maja.
verrucatus Gyll. Lwów, 11 maja.
obsoletus Schh. Horodelec, 4 września; Poturzyca, 7 września.

- Ceuthorhynchus chalybaeus* Germ. Pieniaki, 24 maja.
Poophagus Sisymbrii F. Z Poturzycey dwa okazy (w maju).
Rhinoncus topiarius Germ. Zwierzyniec pod Krakowem; jedyny okaz złapany w kwietniu na *Salvia verticillata*.
Magdalinus duplicatus Germ. Janów, 13 maja (trzy okazy); Borek Fałęcki pod Krakowem na sośninie młodej, 14 maja.
aterrimus F. Kraków; Samb. podg. (Now.).
Hylastes linearis Er. Zarzecze.
Tropideres dorsalis Thunb. Kornie w Żółkiewskim od J. BAKOWSKIEGO.
Morimus tristis L. Z Bukowiny od Dra A. WIERZEJSKIEGO.
Liopus fennicus Payk. Lwów.
Agapanthia Cardui L. (*suturalis* F.). Dwa okazy z Janowa pode Lwowem; 29 maja i 14 lipca. Samb. podg. (Now.).
Phytoecia ephippium F. Zniesiecka wyżyna pod Krzywczycami, 4 czerwca. Drugi okaz ze Lwowa (w lipcu).
Pachyta interrogationis L. Tatry, w r. 1868 znalazł Wala 2 okazy. *sexmaculata* L. var. *trifasciata* F. Tatry.
Donacia fennica Payk. Poturzyca, 15 maja w szuwarze nad Bugiem. var. *Malinowskii* Abr. 2 okazy; razem z poprzedzającym.
Clythra axillaris Luc. Drafcza, 3 okazy, 8 czerwca. Dźwinogród nad Dniestrem, 22 czerwca.
Chrysomela luctuosa Duft. W Jarynie pod Janowem od czerwca do sierpnia zbierałem licznie na pewnym gatunku główkozrosłej rośliny. Stamtąd otrzymywałem także pojedyncze okazy od prof. Ż. KRÓLA.
Galleruca sagittariae. Gyll. Stupnica w Samborskiem, 17 maja (10 okazów zebrał prof. M. NOWICKI).
tenella L. Borek Fałęcki pod Krakowem, 14 maja, 3 okazy.
Gonioctena 6-punctata Panz.
Phaedon concinnus Steph. Wołcze, 24 maja (duże). Zebrał prof. Dr. M. NOWICKI.
Longitarsus Nasturtii F. Panieńskie skały pod Krakowem, 6 maja.
Plectroscelis Mannerheimii Gyll. Poturzyca, 8 maja.
Cassida azurea F. Zarzecze (4 okazy).

Przyczynek do fauny chrząszczów galicyjskich.

Podał B. KOTULA.

Niniejszy spis zawiera gatunki zebrane przeze mnie w okolicach Krakowa r. 1872, tudzież gatunki zebrane przez Dr. A. WIERZEJSKIEGO w okolicach Wadowic w miesiącach marcu, kwietniu, maju i czerwcu r. 1872, i gatunki zebrane przez tegoż w Tatrach w sierpniu r. 1873. Z tatrzańskich wymieniam tylko rzadsze gatunki.